

15.08.2020

SANDNES
KOMMUNE

HANDLINGSPLAN MOT MOBBING

BARNEHAGEN SKAL VÆRE ET GODT STED Å VÆRE

Brueland barnehage

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det blant annet at:

Barnehagen har en samfunnsoppgave i tidlig forebygging av mobbing

Barnehagen skal fremme positive handlinger som motvirker mobbing

Personalet i barnehagen skal arbeide for ett inkluderende miljø som motvirker mobbing

Sosial kompetanse er vesentlig for å motvirke utvikling av mobbing

Hva er mobbing?

Manifest mot mobbing oppfordrer til aktiv innsats mot mobbing der barn og unge oppholder seg. Partene har en felles visjon om nulltoleranse som grunnlag for arbeidet. Men hva er mobbing? Vilkarlig erting er ikke mobbing. Konflikter og enkelttilfeller av slåssing og utestenging er heller ikke mobbing. Vi snakker altså ikke om mobbing når barn plutselig blir sinte på hverandre, tar leker fra hverandre eller springer opp i raseri over ett eller annet.

Definisjon på mobbing:

Mobbing er noe langt mer alvorlig:

- Mobbing er når en person eller en gruppe gjentatte ganger og over tid plager og trakasserer et offer
- Mobbing handler om makt og avmakt, det er et skjevt maktforhold mellom den som mobber og den som blir mobbet
- Mobbing blant småbarn kan forebygges ved at voksne er oppmerksomme på det enkelte barns trivsel og på samværsmønstre i barnegruppen
- Mobbing i barnehagen kan stoppes av aktivt deltagende voksne som griper inn når det er nødvendig (mobbing i barnehagen, barne- og familiedep.)

Alle kan oppleve noe av dette fra tid til annen, enten ved å utsette andre for det eller bli utsatt for det selv, men det er når et barn opplever at disse og lignende handlinger vedvarer og gjentar seg over tid at det handler om mobbing. Når styrkeforholdet mellom den som utsetter andre for denne type handlinger, og den som blir utsatt for dette konstant er i ubalanse og et barn opplever det som trist og vanskelig, det er mobbing.

Eksempel på fysisk og psykisk mobbing kan være:

- Slå, dytte, knuffe, klore
- Aggresjon mot offeret
- Verbal mobbing
- Lukke døren bevisst rett foran noen
- Spring vekk fra
- Ikke hilse
- Gjemme seg for noen
- Mimikk og kroppsspråk (vende ryggen til, «steinansikt» osv.)
- Ignorere, overse
- Bruke ord/ kallenavn - si stygge ting, sårende kommentarer
- Ikke bli spurt om de vil være med/ ikke inkludere
- Manglende anerkjennelse

Forebyggende arbeid i barnehagen:

For å forebygge mobbing arbeider barnehagen aktivt for å skape ett trygt og godt miljø.

Personalet i barnehagen skal:

- Jobbe målbevisst med sosialkompetanse (selvhevdelse, empati, rolletaking, prososial adferd, selvkontroll, lek, glede og humor etc.).
- Støtte og fremme enkelt barns sosiale ferdigheter.
- Være anerkjennende og støttende voksne.
- Ha god relasjonskompetanse.
- Være gode rollemodeller.
- Barnehagen legger til rette for en god start for det enkelte barn ved;
- Gode rutiner i tilvenningsperioden
- Systematisk observasjon og refleksjon rundt sosialt samspill
- Sosial kompetanse som tema i samling
- Fokus på vennskap
- De ansatte har en aktiv holdning mot mobbing

Avdekking:

Mobbing kan være vanskelig å oppdage og man skal være observante på endringer av barns adferd. Det er viktig at hjemmet og barnehagen har tett samarbeid og en god dialog. Da vil det være lettere å fange opp dersom det er mobbing på et tidlig tidspunkt. Foresatte ser barna sine i andre settinger enn ansatte i barnehagen og partene kan på den måten utfylle hverandre.

Observasjon:

For å avdekke mobbing vil observasjoner av barnets trivsel og hvordan de er mot hverandre være viktig. Det er ofte nødvendig å bruke ulike observasjonsmetoder for å avdekke og en må observere over tid.

TILTAK NÅR MOBBING OPPSTÅR:

Pedagogisk leder sammen med personalet har ansvar for å utføre følgende tiltak ved mobbing:

I forhold til barna:

- Samtaler med barna
- Kartlegging
- De ansatte skal utarbeide en strategi for å stanse mobbingen umiddelbart
- Vurdere å informere hele barnegruppen
- Bygge et nettverk rundt barnet
- Vurdere å ta saken opp i tverrfaglig team, eller månedsbesøk PPT
- De ansatte informeres, og får beskjed om å observere samspillet mellom de barna det gjelder. Observasjoner gjennomgås ukentlig

Andre barn i barnehagen:

Lære barna å reagere når andre barn blir plaget.

Bekreft barna positivt når de sier i fra om at andre blir plaget.

Styrk det barnet er, og ta avstand fra det det gjør.

I forhold til foreldre:

- Pedagogisk leder har ansvar for å informere foreldre når mobbing er konstatert.
- Foreldre til de involverte skal informeres umiddelbart.
- Ha samtale med involverte foreldre hver for seg eller sammen.
- Lage tiltaksplan med foreldre.

Foreldre kan drive forebyggende arbeid ved:

- Å være gode rollemodeller som ikke snakker ufordelaktig om andre barn og deres foreldre i barnas påhør
- Å gripe inn når barn viser uønsket atferd rettet mot andre barn, og på den måten vise at dette ikke er godtatt
- Å være gode modeller i konfliktløsning, ved å hjelpe barna å finne gode måter å løse konflikter på
- Å være engasjert også i de andre barna
- Be barna med seg hjem, la barna treffe hverandre i en annen setting enn den de er vant til i barnehagen
- Være bevisst på hva en legger ut på sosiale medier

EVALUERING:

Personalet skal årlig evaluere sitt arbeid.

Planen vil holdes oppdatert i forhold de til enhver tid gjeldende retningslinjer fra Kunnskapsdepartementet.

LITTERATURLISTE:

For de voksne:

Kari Lamer: Sosial Kompetanse. Teoribok, håndbok.

Myrna B. Shure: JEEP (Jeg er en problemløser)

Berit Bae: Det interessante i det alminnelige

Reidar Pettersen: Mobbing i barnehagen

Jesper Juul: Det kompetente barn

Jesper Juul: Fra lydighet til ansvarlighet

Jesper Juul: Diverse videoer

Barne og fam.dept. 2002: Mobbing i barnehagen

Kari Pape: Fra ord til handling - fra handling til ord

For barna:

Tor Åge Bringsværd: Karsten liker å danse

Tor Åge Bringsværd: Ruffen - sjøormen som ikke kunne svømme

Tone Lie Bøttinger: Min storebror apen

Paul Leer Salvesen: Fy Fabian

Ann De Bode: Det er alltid meg de skal ta

Lena Klefeldt: Otto og Joppa

Mats Wånblad: Lilleving

Ulf Nilsson: Den lille gutten og løven

Per Christian Jersild: Hymir

Kari Saanum: Herr Alkabars nese

Gunn-Britt Sundstrøm: Gutten i supermanddrakten

Else Færden: Den stygge drageungen

Birgitta Stenberg: Billy og sinte Lotta

Birgitta Stenberg: Bjørn drar på landet

Gunder Andersson: Martins sommer

Trond Brønne: Petter og månen

Eva Eriksson: Stures nya jacka

Gunilla Bergström: Albert og udyret

Gunilla Bergström: Hvem kan redde Albert Åberg?

Ursula Kirchberg: Selim og Susanne

Egon Mathiesen: Katten med de blå øynene

Mette Cecilie Newth: Lille Skrekk